

Scenariusz zajęć nr 3

„Jak przeciwdziałać mowie nienawiści i hejtowi online”

do książki

O MOWIE
nienawiści
I HEJTACH

HUMANITY IN
ACTION

POLSKA

Grupa: 12-30 osób, uczniowie i uczennice klas licealnych

Czas trwania: 2 x 45 minut (najlepiej w bloku jedna godzina po drugiej)

Cel główny:

- poszerzenie wiedzy uczestników/czek na temat pojęć mowy nienawiści i hejtu i ich konsekwencji w wymiarze indywidualnym i społecznym,
- zainspirowanie młodych ludzi do refleksji na temat zasad panujących na mediach społecznościowych obecnie i konieczności poddawania ich stopniowym zmianom, by zapewnić przestrzeganie praw człowieka,
- zachęcenie młodzieży do przetestowania różnych sposobów reagowania na mowę nienawiści i i hejt.

Cele szczegółowe:

Osoba uczestnicząca w zajęciach:

Wie:

- jakie konsekwencje wywołują mowa nienawiści i hejt w wymiarze indywidualnym i społecznym na osobach dotkniętych tymi zjawiskami,
- jakie konsekwencje prawne grożą osobom używającym mowy nienawiści lub hejtu,
- jakie są sposoby reagowania na mowę nienawiści i hejt.

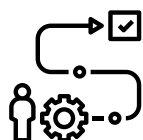
Potrafi:

- wykorzystać zdobytą wiedzę na temat mowy nienawiści i hejtu do opracowania nowych zasad komunikacji w mediach społecznościowych, by przestrzeganie praw człowieka na tych portalach stało się faktem,
- współpracować w grupie,
- myśleć krytycznie i działać kreatywnie.

Rozumie:

- dlaczego należy reagować na mowę nienawiści i hejt,
- konsekwencje powszechnej obecności mowy nienawiści i hejtu oraz braku reakcji,
- jak w praktyce może reagować wobec mowy nienawiści i hejtu.

Metody i sposoby realizacji celów:

- praca indywidualna z książką,
- uczenie się w działaniu - praca w grupach, prezentacja wyników pracy grup,
- uczenie się przez zabawę - aktywne uczestnictwo w przedstawianiu wypracowanych treści (odgrywanie ról),
- dyskusja na forum grupy.

Forma pracy:

Grupowa

Przebieg i opis zajęć:

- **Powitanie** uczniów i uczennic, przedstawienie tematu i przebiegu zajęć, które będą się składały z 3 lub 4 głównych części.
- Osoba prowadząca prosi o przedstawienie się wszystkich uczestników i uczestniczek zajęć. Ponadto prosi o podzielenie się krótką informacją o tym, jaka znana osoba, jaki/a influencer/ka ich ostatnio zainspirował/a i dlaczego? Czy któraś z tych osób odnosiła się do tematu mowy nienawiści i hejtu? W zależności od preferencji osoby prowadzącej i relacji w grupie (stopnia znajomości), inspiracje można też zapisać na karteczkach post it i przykleić np. na ścianie/tablicy wraz z imionami uczestników i uczestniczek lub bez imion, przedstawiając inspiracje w innej formie, tak by były widoczne dla wszystkich.
- **Rozgrzewka: czym jest mowa nienawiści, a czym hejt?** Ćwiczenie można zrobić w parach lub trójkach. Osoba prowadząca dzieli grupę według dowolnej metody (np. odliczanie) i prosi, by rozwiązały krótki quiz na stronie 23 książki. Potem prosi o podzielenie się odpowiedziami i krótko omawia ćwiczenie. Uwaga: ważne jest, by osoba prowadząca wcześniej zapoznała się z treściami książki (s. 17-26).
- Ćwiczenie to jest wskazane, jeśli młodzież miała możliwość obejrzenia filmu **“Sala samobójców. Hejter”**. Można poprosić młodzież o obejrzenie filmu przed zajęciami lub zorganizować taką projekcję. Osoba prowadząca pyta młodzież, czy/jakie wątki z filmu ich w osobisty sposób dotyczyły i jeśli były takie (lub ich nie było), to dlaczego te treści miały na nich określony wpływ. Jeśli z wypowiedzi poszczególnych osób wywiąże się dyskusja o polskiej rzeczywistości społecznej, to warto nawiązać do kilku słynnych kampanii hejtu. Najlepiej, by to młodzież podawała własne przykłady. Dyskusję można zwieńczyć wprowadzeniem 2 pojęć ze słowniczka “polaryzacja” i “populizm”.

- **Ćwiczenie: A co na to influencerzy?** W nawiązaniu do wyjściowego wyjściowego pytania nt. inspiracji od influencerów, osoba prowadząca prosi o utworzenie grup 4-6 osobowych, w których każdy uczestnik i uczestniczka opowiadają o swoim ulubionym influencerze/rce i związkami z tematem mowy nienawiści. Jeśli te osoby nie zajmują się w ogóle tymi zagadnieniami, to polecamy zapoznanie się z wypowiedziami influencerów ze stron 74-78 książki. Grupa powinna się zastanowić i przedyskutować, dlaczego dana osoba/dane osoby mają tak duże grono fanów (lub też tak małe grono fanów): czy wpływają na to przyjęte zasady na danym medium? Następnie uczestnicy/czki grupy mają sobie wyobrazić, że są niezwykle popularnymi influencerami. Mogą sobie wybrać jakąś konkretną osobę lub kompletnie wymyślić nową postać: warto zachęcić młodzież, by popuściła wodze fantazji :) Dobrze by było, żeby dana grupa wybrała i zgodziła się na jedną opcję (może to być 1 sławna osoba, duo, trio, itp.) i by zdecydowała o sposobie prezentacji pracy na forum całej grupy. Następnie osoba prowadząca wyjaśnia im, że będąc tak sławnymi ludźmi czują odpowiedzialność i wpływ na młodych ludzi. Ich zadanie polega na wypisaniu 5 zasad, jakimi się kierują na swoich mega popularnych kanałach. Po wykonaniu zadania grupy prezentują swoje sławne 'persony' (mogą się wcielać w role, jeśli chcą) i zasady, które stosują na swoich kanałach. Na podsumowanie osoba prowadząca zadaje całej grupie pytanie, jakie widzą różnice pomiędzy zasadami ze świata fantazji a rzeczywistością i co z tego dla nich wynika. Idealnie by było, gdyby młodzież doszła do wniosku, że rozbieżność jest spora i że to ich wspólna odpowiedzialność.

- **Jak reagować?** Pozostając w tych samych grupach, w nawiązaniu do konkluzji z poprzedniego ćwiczenia, grupy mogą zastanowić się jakie są sposoby reagowania na mowę nienawiści i hejt. Jeśli potrzebują inspiracji, to mogą przekartkować strony 64-66 dot. weryfikacji fake newsów i strony 80-99 książki dot. sposobów reagowania na mowę nienawiści i hejt. Ważne, by uczestnicy i uczestniczki zajęć zatrzymali się na s. 97 i przeczytali ją w skupieniu, a także by przedyskutowali w grupie czy i które punkty ich przekonują. Ważne, by osoba prowadząca wzmocniła uczestników i uczestniczki, że każdy sposób reagowania na mowę nienawiści jest ważny. Każdy/a jest inny i ma inne umiejętności czy inne wyzwania w życiu i dlatego każdy z nas ma swoje preferencje w tym zakresie. **Ważne jest jednak, by każdy/a zrobił COŚ.**

Na zakończenie osoba prowadząca prosi wszystkich uczestników/czki o podzielenie się z innymi, jaką 1 aktywność mogą wykonać w najbliższym tygodniu, by przyczynić się do zmniejszenia ilości mowy nienawiści i hejtu. Potem dziękuje za udział i zachęca do indywidualnej lektury książki w wersji papierowej lub elektronicznej.

Potrzebne materiały:

- dostęp do książki w formie papierowej lub elektronicznej,
- flipchart i pisaki lub tablica i kartki dla poszczególnych grup.

Miejsce na notatki